INNOVATIE PROGRAMMA VEEN IPV

NATUURLIJKE ZAKEN

INNOVATIE PROGRAMMA VEEN

Landschap Noord-Holland

Water, Land & Dijken

ERVARING MET PALUDICULTUREN
Biomassadag, KTC Zegveld 10 oktober 2018

Roel van Gerwen Programmamanager IPV

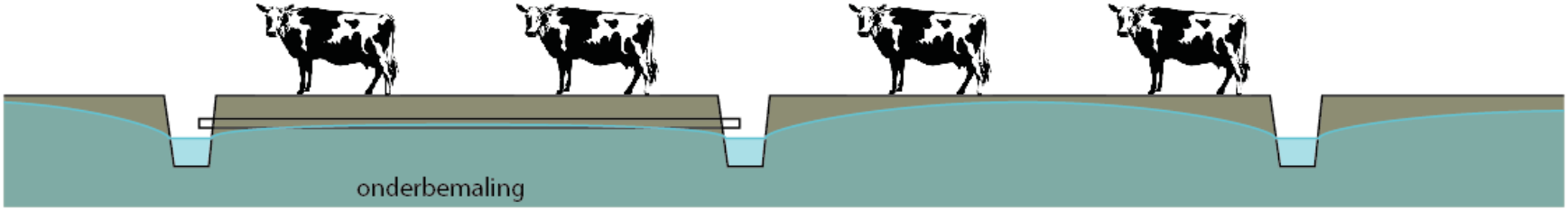
Water, Land & Dijken

Landschap Noord-Holland

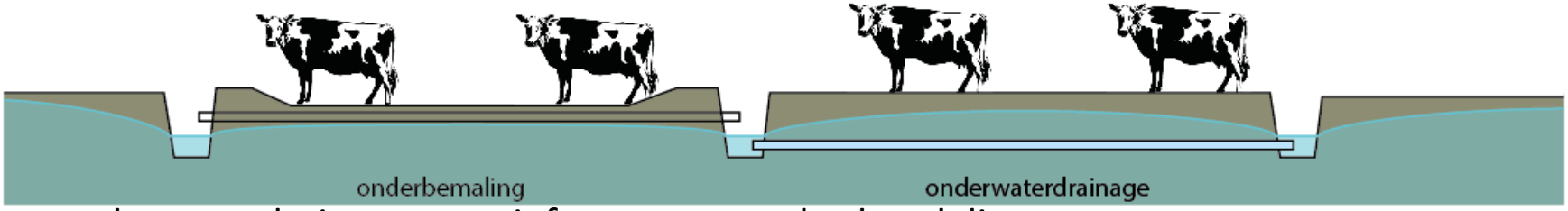
hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

ZNSTD

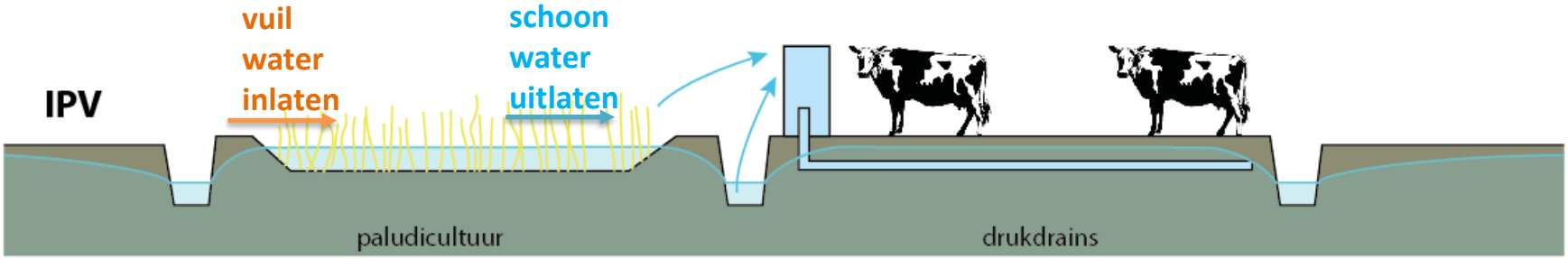
Het nieuw multifunctioneel agrarisch bedrijf

nu: onderbemalingen die de bodemdaling versnellen

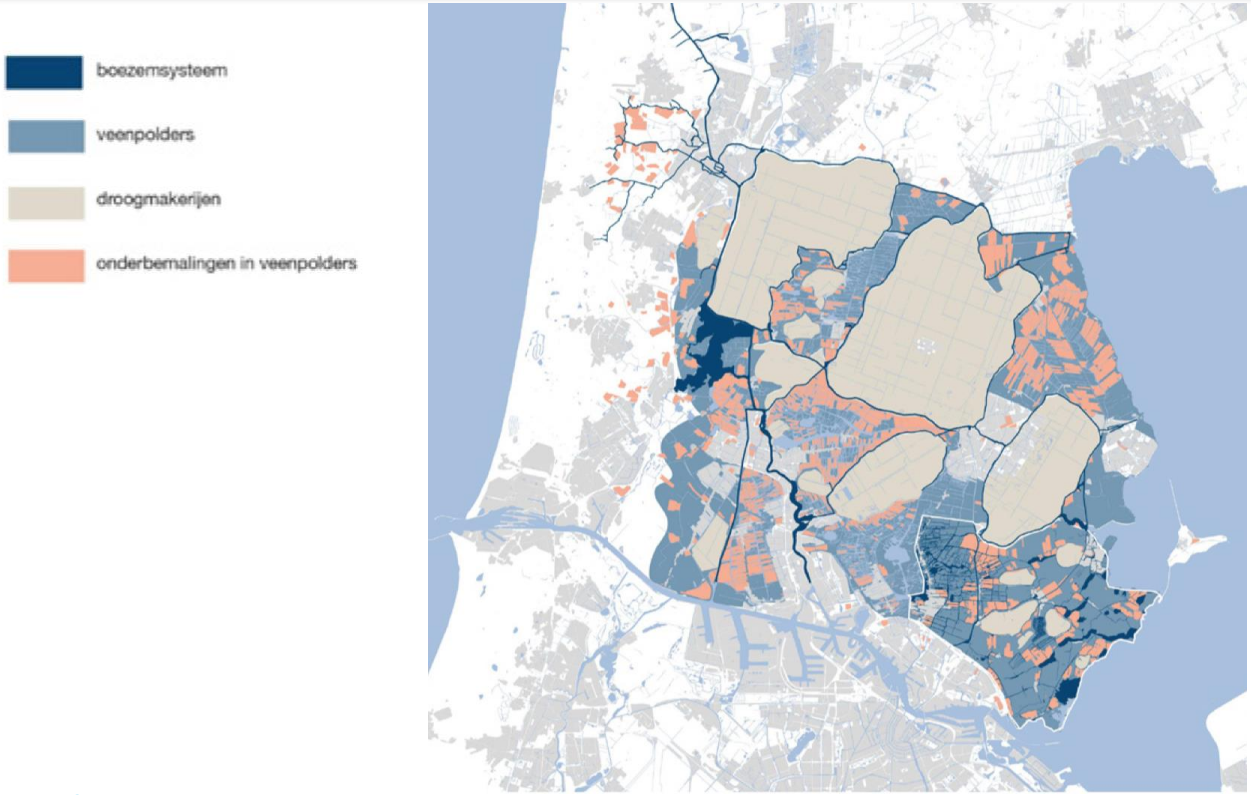

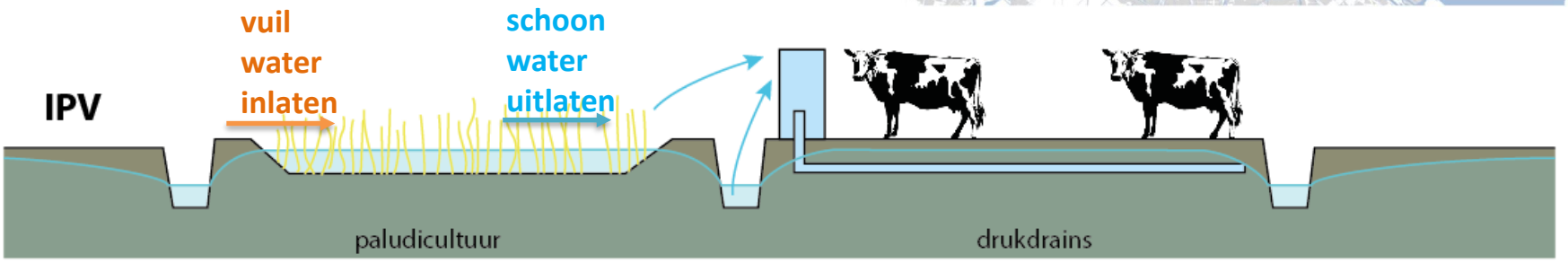

onderwaterdrainage: passief remmen van bodemdaling

drukdrains: actief sturen met water, paludicultuurvakken: zuiveren van water

Waarom is deze combinatie interessant?

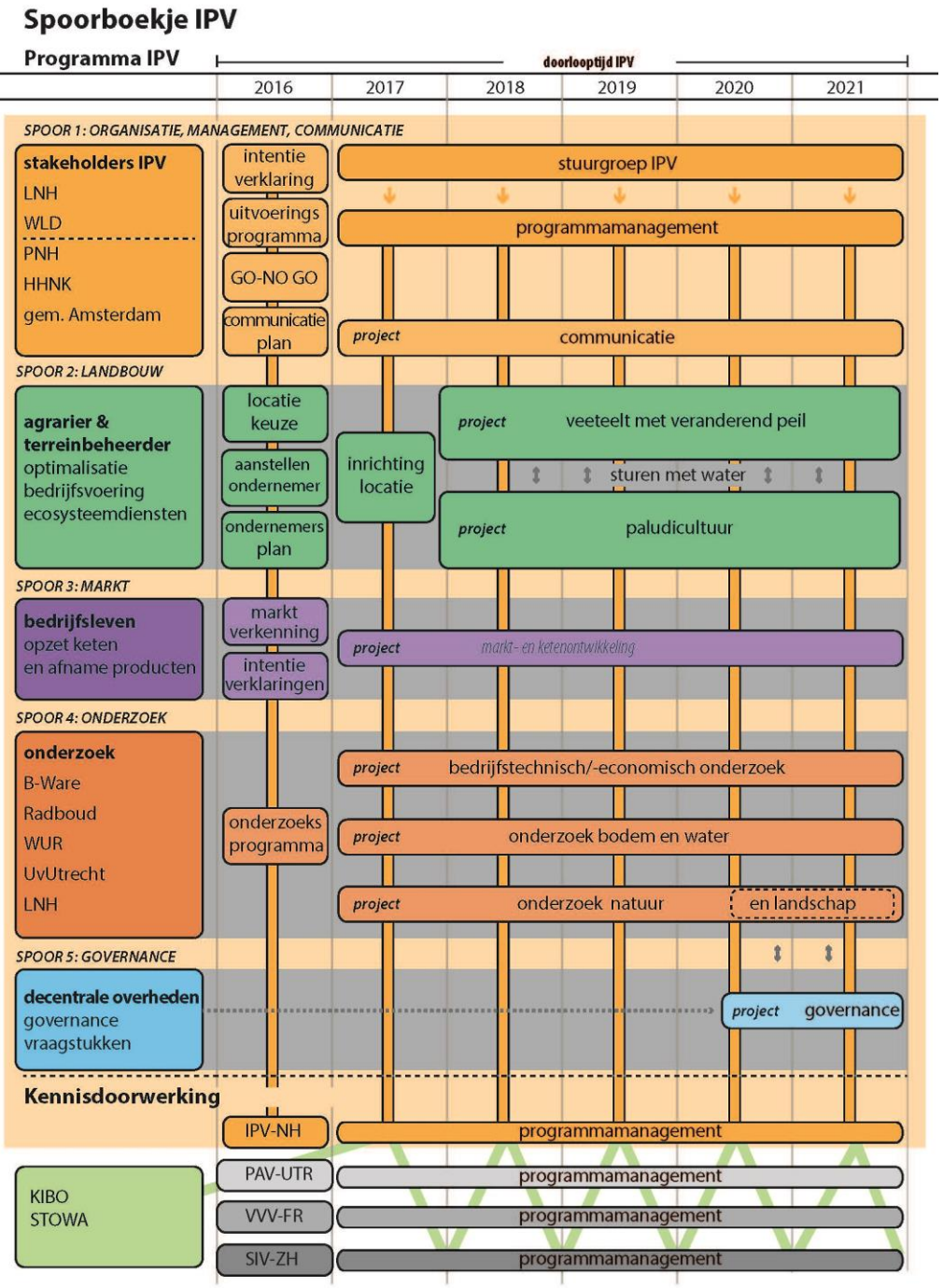

drukdrains: actief sturen met water, paludicultuurvakken: zuiveren van water

Partners en financiers

FINANCIERING		
bijdrage Gebiedscommissie Laag Holland	€	700.000,00
bijdrage HHNK	€	500.000,00
bijdrage PNH	€	1.100.000,00
STW	€	800.000,00
	€	**3.100.000,00**

+1.000.000€

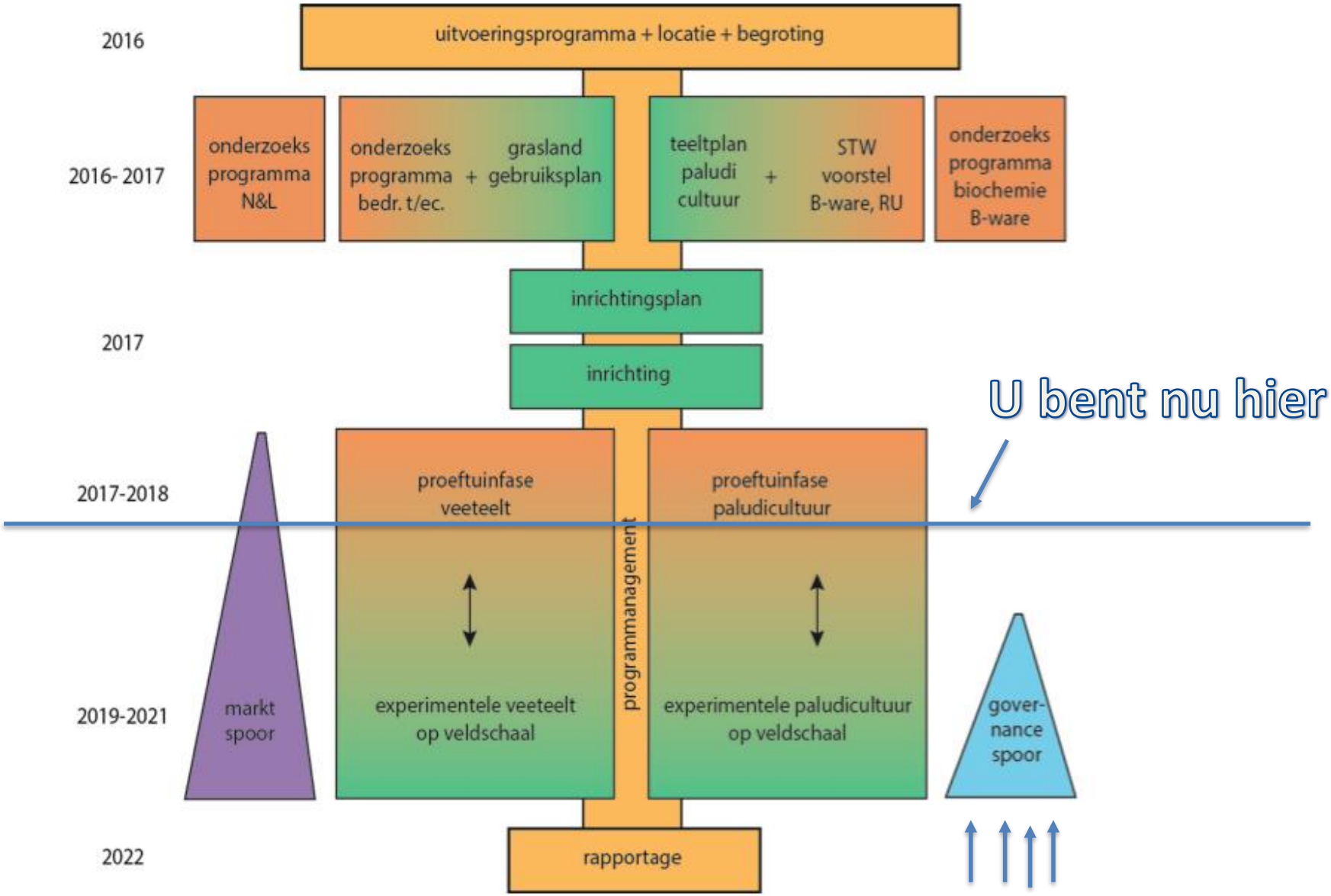

Spoorboekje IPV: 5 sporen

- SPOOR 2: Pilotbedrijf
- SPOOR 3: Markt en keten
- SPOOR 4: Onderzoek
- SPOOR 5: Governance

- Kennisdoorwerking

Planning

2016
uitvoeringsprogramma + locatie + begroting
2016- 2017
onderzoeks programma N&L
onderzoeks programma bedr. t/ec.
+
grasland gebruiksplan
teeltplan paludi cultuur
+
STW voorstel B-ware, RU
onderzoeks programma biochemie B-ware
inrichtingsplan
2017
inrichting
U bent nu hier
2017-2018
proeftuinfase veeteelt
proeftuinfase paludicultuur
programmanagement
2019-2021
markt spoor
experimentele veeteelt op veldschaal
experimentele paludicultuur op veldschaal
gover-nance spoor
2022
rapportage

Planning

2018

- Start onderzoek drukdrains (sturen met water)
- Start onderzoek natuur
- Start marktspoor
- Klimaattafel veenweide (governance)

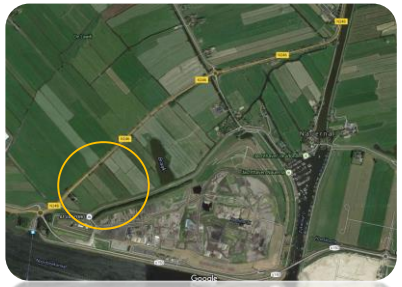
2019

- Start onderzoek water en bodem (gasmetingen)
- Start AZOPRO
- Start onderzoek weidevogels
- Fieldlabs markt

Natte teelten en weidevogelonderzoek

Paludicultuur

Grondwerk

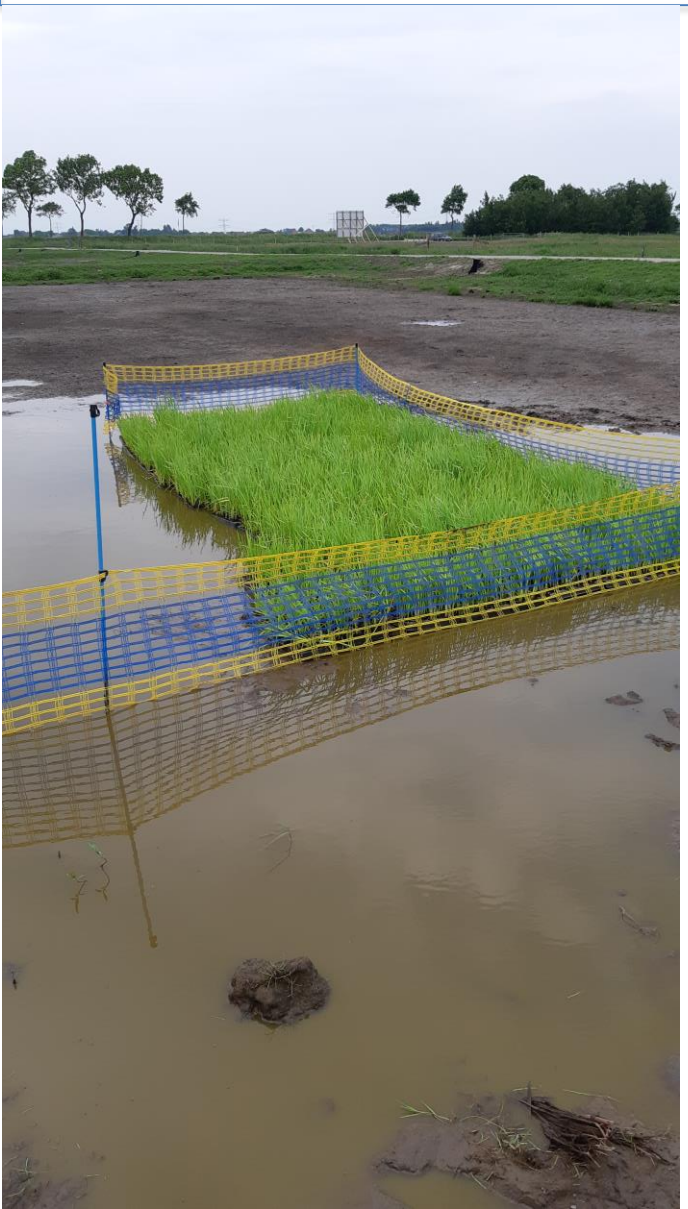

Waterhuishouding

Planten

Groei

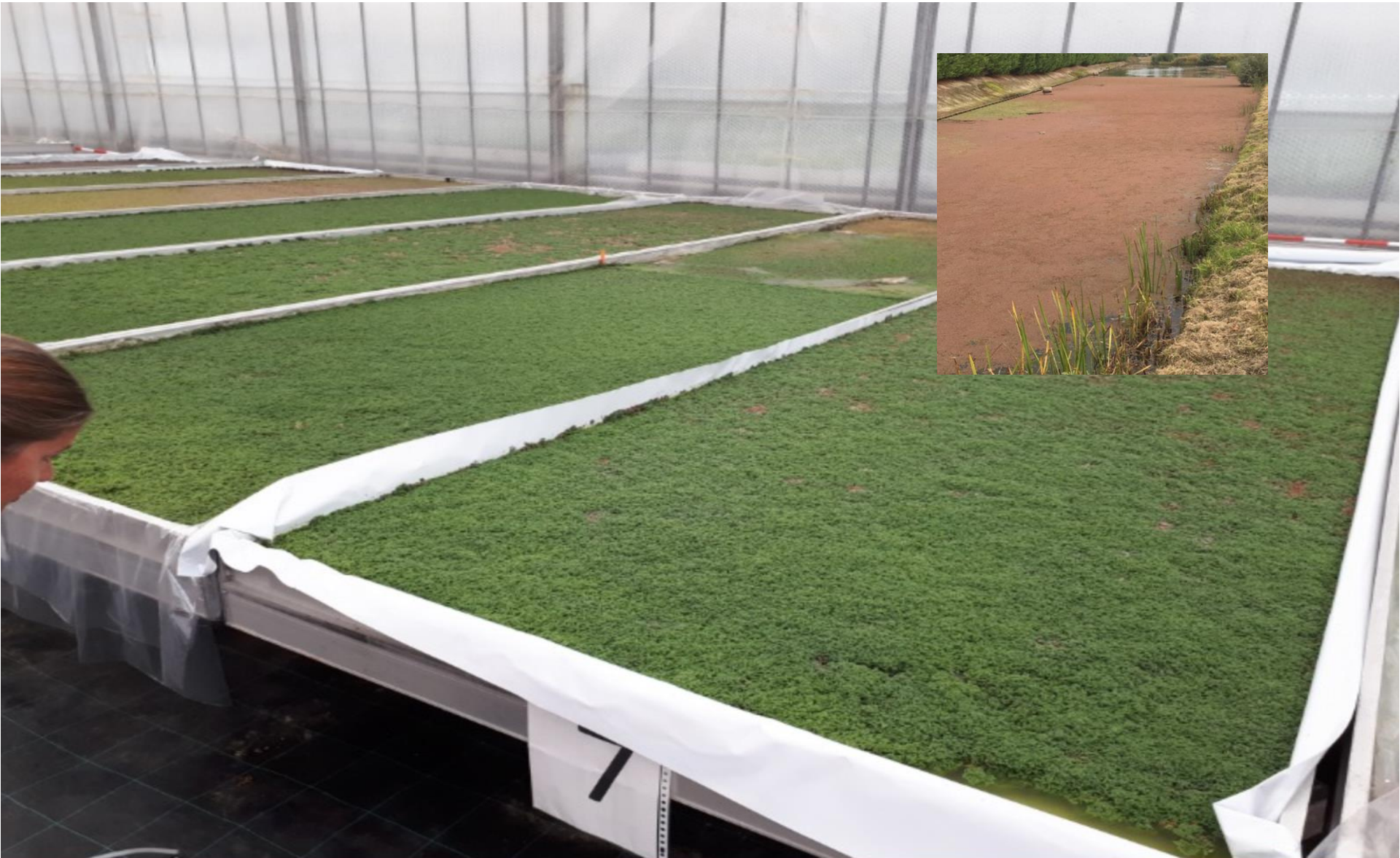
Ganzenvraat

Onderzoekslocatie AZOPRO

Onderzoekslocatie AZOPRO

Onderzoekslocatie AZOPRO

Veel vogels!!

Tureluur (b)
Zwaluw
Kluut (b)
Lepelaar
Kleine plevier (b)
Watersnip (b)
Rietgors
Kievit. (b)
Scholekster (b)
Kuifeend(b)
Tafeleend (b)
Bergeend (b)
Krakeend (b)
Nijlgans (b)
Grauwe gans (b)
Zomertaling

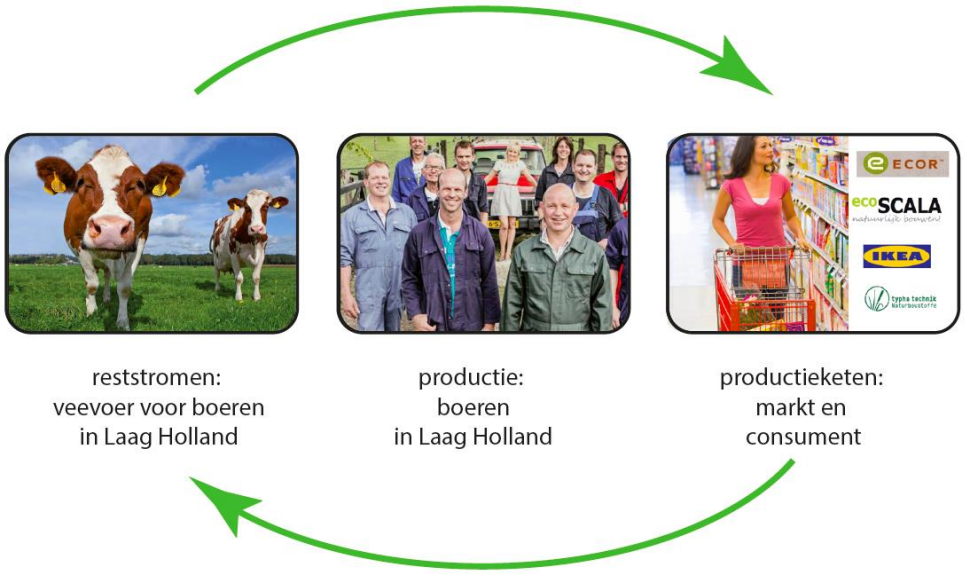

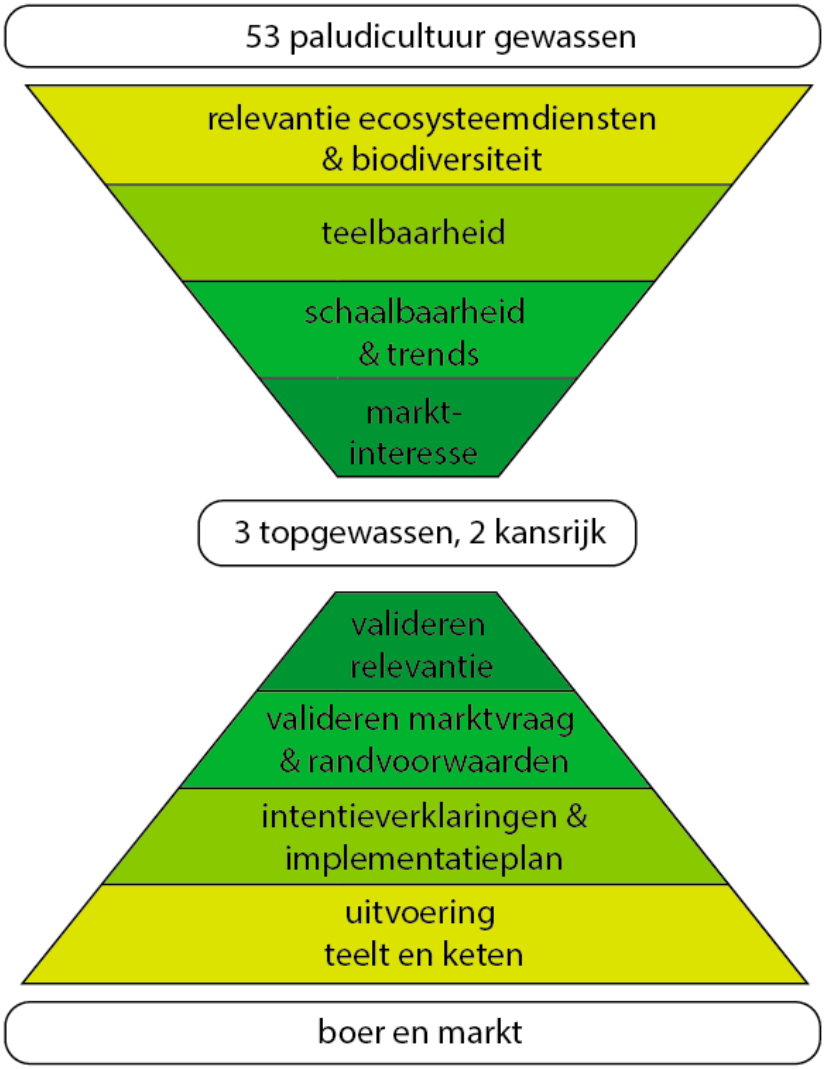

MARKTVERKENNING: perspectief

Geschikte natte teelten:

- Azolla (+ eendenkroos)
- Kleine en grote lisdodde
- Veenmos

IPV: circulaire economie / korte ketens

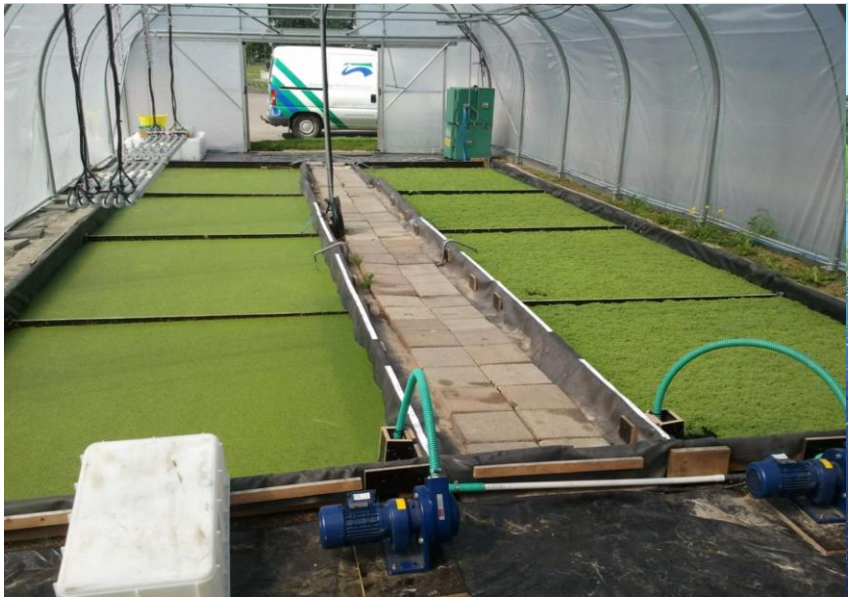

grondstof uit afval: plantenresten en bagger en mest

IPV: sturen met water

Kwantitatief: boer voorkomt bodemdaling door opzetten peil

Kwalitatief: boer zuivert oppervlaktewater en bagger

IPV: duurzame productie grondstoffen

melk: melkproductie zonder bodemdaling: klimaatwinst

vezels, eiwitten, veenmos: grondstof voor bouw, voeding, verpakkingsindustrie en substraten

Marktspoor

Lisdodde

- myceliumtechniek
- perstechniek
- veevoer

Azolla/veenmos in 2019

Perstechniek

Myceliumtechniek

Sinewave panel
€35.00

Wine shipper
€25.00

Leg een verbinding met de stad/ MRA

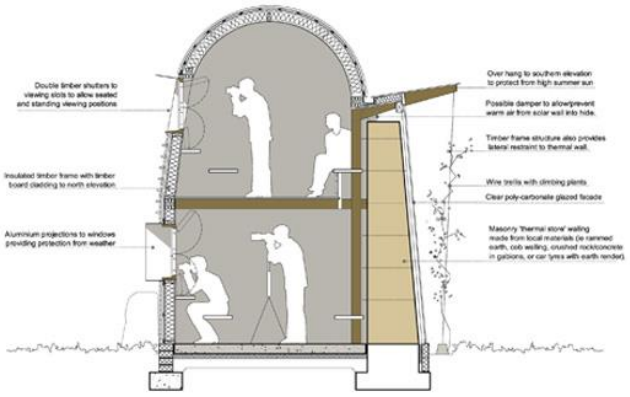

Krown

AMS
AMSTERDAM INSTITUTE FOR
ADVANCED METROPOLITAN SOLUTIONS

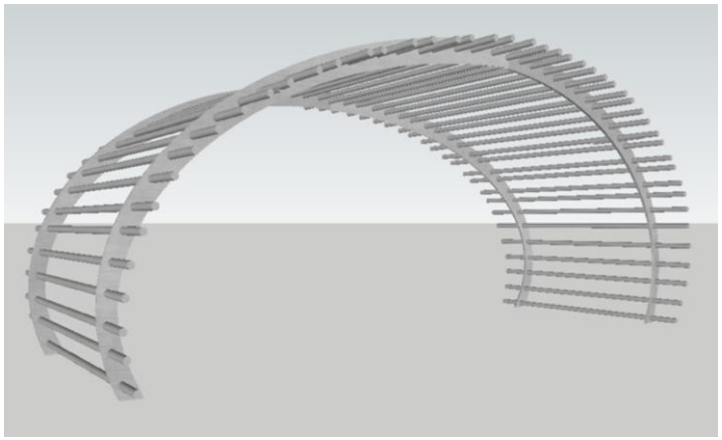
METROPOOLREGIO
AMSTERDAM

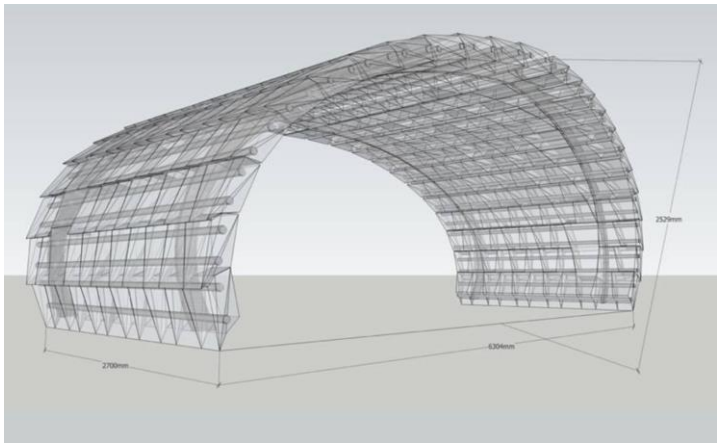

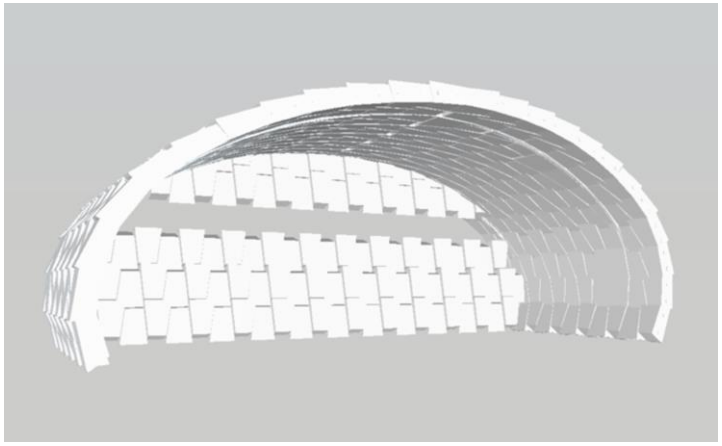
Section A-A

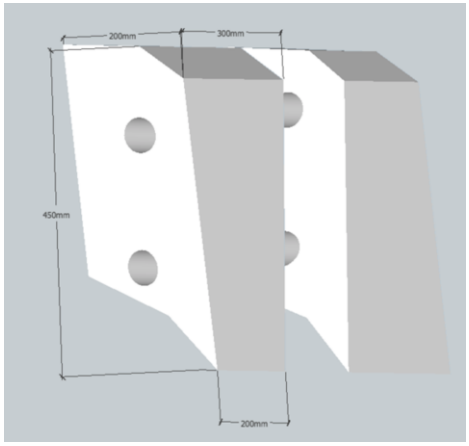

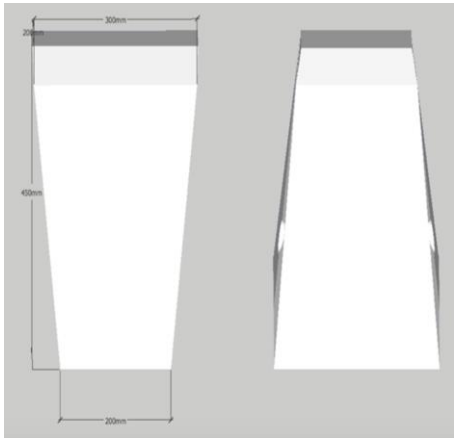
IPV: een vogelkijkhut van lisdodde

VEENMOS

IPV: lokale ondernemers maken producten

AZOLLA

IPV: lokale ondernemers maken producten

INNOVATIE PROGRAMMA VEEN

Azolla

- Groenbemester
- Veevoeder
- Levensmiddelenindustrie
- Biobrandstof

Gedegen onderzoek naar effecten

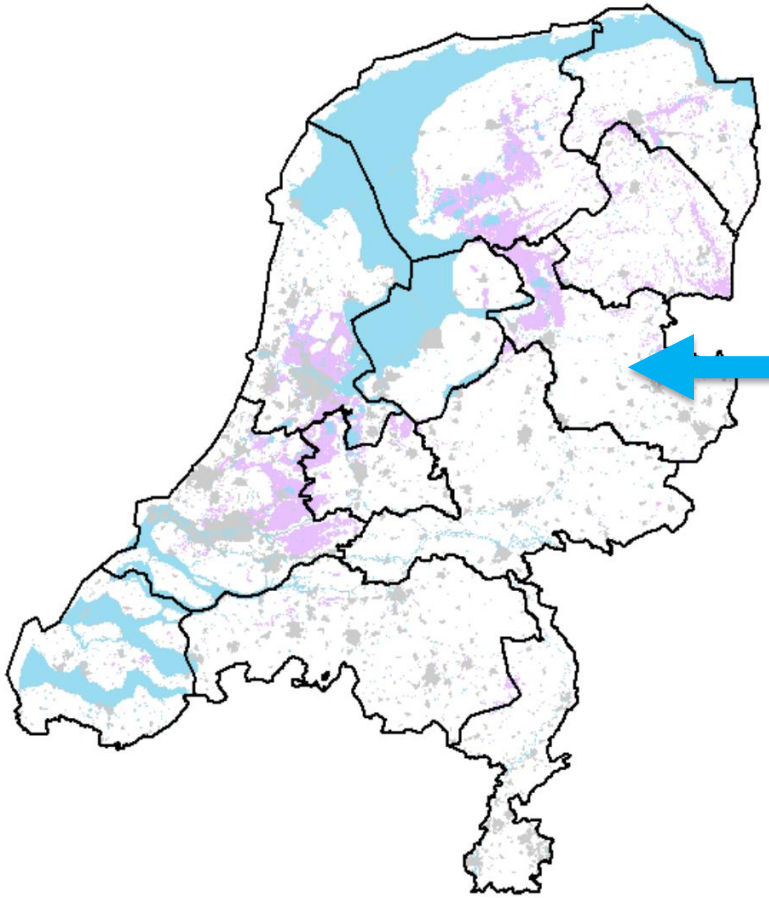

Bedrijfstechnisch, -economisch, bodem en water, biodiversiteit en landschap

Verdampingsoverschot (bron KNMI):
juli: 90mm
augustus: 90mm
september: 90mm
= 270mm x 225.000ha
=607,5 milj. liter

Buffer IJsselmeer en Markermeer:
180.000ha= 270mm x 225.000ha
/ 607,5 milj. liter= 0,33m x 2= **0,66m**

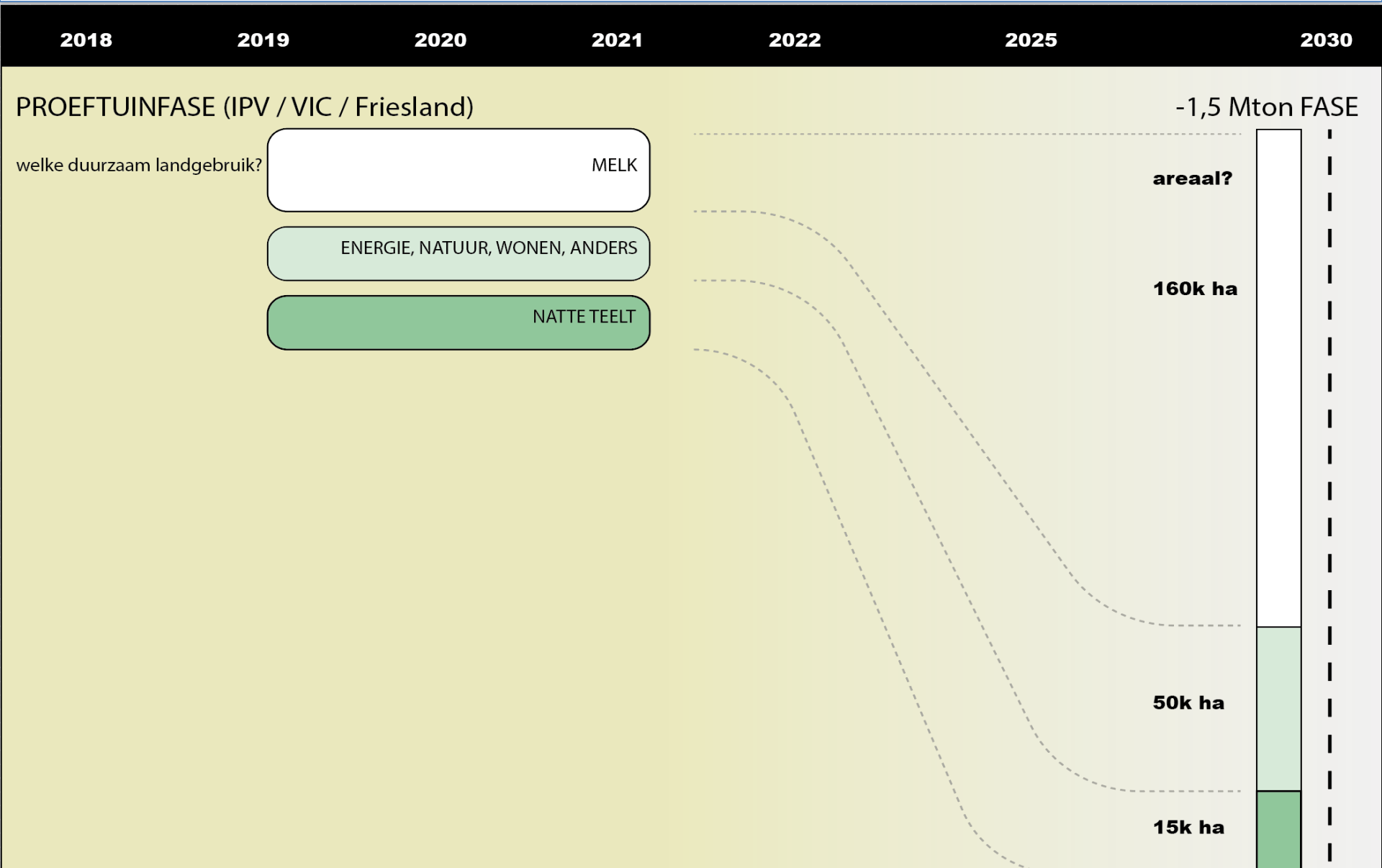

SLURRRRPPPP!!

OPGAVE: De waterbehoefte van veenweidegebieden in NL in 2030 berekenen

Hoe verhoudt IPV zich met de NL-se opgave?

Hoe verhoudt IPV zich met de NL-se opgave?

INNOVATIE PROGRAMMA VEEN

2018	2019	2020	2021	2022	2025	2030

PROEFTUINFASE (IPV / VIC / Friesland)

welke duurzaam landgebruik

investeringskosten
grondkosten
waterbeheer
(landbouw)subsidie stimulering Carbon Credits

NATTE TEELT

teeltkosten
opbrengst biomassa
gegarandeerde afname

↓ vervoer ↓

welke tussenstap is nodig?

HALFFABRIKAAT

investeringskosten
kwaliteitseisen aan grondstof
bewerking/raffinage
energie
transport
verpakking

↓ vervoer ↓

hoe maak ik een product?

PRODUCT

gegarandeerd aanbod
kwaliteitseisen aan halfabrikaat
investeringskosten
productontwikkeling
energie transport verpakking
kostprijs product

↓ vervoer ↓

welk product kan ik kopen?

CONSUMENT

marketing branding
consumentenprijs product
stumilans overheid duurzaamheid
schaal consumentenmarkt

Hoe verhoudt IPV zich met de NL-se opgave?

2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2025 | 2030

PROEFTUINFASE (IPV / VIC / Friesland)

-1,5 Mton FASE

welke duurzaam landgebruik

NATTE TEELT

investeringskosten
grondkosten
waterbeheer
(landbouw)subsidie stimulering Carbon Credits

areaal?

teeltkosten
opbrengst biomassa
gegarandeerde afname

160k ha

↓ vervoer ↓

welke tussenstap is nodig?

HALFFABRIKAAT

investeringskosten
kwaliteitseisen aan grondstof
bewerking/raffinage
energie
transport
verpakking

coöperatie
grond/ areaal
aanbod (agrariër)
bewerking
afname (ondernemer)

↓ vervoer ↓

hoe maak ik een product?

PRODUCT

gegarandeerd aanbod
kwaliteitseisen aan halfabrikaat
investeringskosten
productontwikkeling
energie transport verpakking
kostprijs product

50k ha

↓ vervoer ↓

welk product kan ik kopen?

CONSUMENT

marketing branding
consumentenprijs product
stumilans overheid duurzaamheid
schaal consumentenmarkt

15k ha